

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบลายปีกของเพศเมียและขนบนตัวอ่อน
ของยุงก้นปล่อง อะนอฟฟีเลส มินิมัส สปีชีส์ เอ, ซี และ อี

ผู้เขียน นางสาว กฤติยา แฉ่มเนียม

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ปรสตีวิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ. ดร. ปรัชญา สมบูรณ์ ประธานกรรมการ
รศ. เวช ชูโชติ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ต้องการเปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานวิทยาของลายปีกในตัวเต็มวัยและจำนวนขน
ลูกน้ำระยะที่ 4 และตัวโม่ง ของยุง *Anopheles minimus* species A, C และ E ซึ่งเป็นยุงชนิดชั้บช้อน
พบว่ายุง species A ที่บนเส้น costa ของปีก มี presector pale spot (PSP) (minimus form, M form)
หรือที่ไม่มี PSP (varuna form, V form) มักให้ลูกที่มีทั้ง M form และ V form นอกจากนี้ยังให้ลูก
ที่มี humeral pale spot (HP) ประมาณ 10% เช่นเดียวกับยุง species C ที่มีทั้ง HP และ PSP
(pampanai form, P form) ให้ลูกส่วนใหญ่เป็น P form ส่วนน้อยประมาณ 2% เป็น M form แสดงให้
เห็นความแปรปรวนทางสัณฐานวิทยาของยุงทั้งสองชนิดนี้ ยุง species E ซึ่งมี HP คล้ายกับ species
C (P form) แต่ยังพบว่า 40-60% มีแถบขาวตรงกลางเส้นปีก R_3 หรือ มี fringe spot ที่ ปลายเส้น 1A
ในขณะที่ไม่พบลักษณะทั้งสองใน species A และ C จากการศึกษาครั้งนี้ อย่างไรก็ตามไม่มีลักษณะ
ใดที่สามารถนำมาใช้แยกยุงได้แน่นอน สำหรับลูกน้ำระยะที่ 4 และ ตัวโม่งของยุงทั้งสามชนิด
มีจำนวนขนตามจุดต่าง ๆ คาบเกี่ยวกับกัน ไม่สามารถแยกความแตกต่างได้

Thesis Title	Comparative Study on Wing Patterns of Females and Setae of Immature Stages of <i>Anopheles minimus</i> Species A, C and E	
Author	Miss Kritiya Yamniam	
Degree	Master of Science (Parasitology)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Pradya Somboon	Chairperson
	Assoc. Prof. Wej Choochote	Member

ABSTRACT

This study was to compare wing patterns of females and setae of fourth instar larvae and pupae of members of the *Anopheles minimus* complex, species A, C and E. It was found that species A with presector pale spot (PSP) on the wing (minimus form, M form) or that without PSP (varuna form, V form) produced both M form and V form progeny. In addition, about 10% of progeny had humeral pale spot (HP). Species C which had both HP and PSP (pampanai form, P form) produced P form progeny mainly with about 2% M form. This indicates morphological variations in these two species. Species E had HP similar to species C (P form) but 40-60% had median pale at vein R₃ or fringe spot at the tip of vein 1A. No such characters were found in all specimens of species A or C in this study. However, there was no any definite character for exact identification. The larvae and pupae of the three species had overlapping numbers of setae, and thus they are inseparable.